

Montrealský věstník (i starší čísla) můžete číst na webové stránce www.montrealvestnik.com

Chcete-li Věstník podpořit, pošlete příspěvek na adresu:

Alena Martinu, 5080 Glencairn Ave, Montreal, QC, H3W 2B4.

Šek vystavte na "Czech & Slovak Association" s poznámkou "Vestnik Fund".

Můžete rovněž poslat e-transfer na adresu montrealvestnik@gmail.com.

Chcete-li dostávat Montrealský věstník po emailu ve formátu pdf, napište na montrealvestnik@gmail.com

Klub seniorů

Příští schůzka seniorů se bude konat **ve středu 5. února 2025** ve 13.00 hodin u Aleny a Ludvíka Martinů, 5080 Glencairn Ave. Informace podá Iva Radoková, tel. 514-747-2096.

V novém roce jsme se poprvé sešly – my dámy – **9. ledna**, tedy výjimečně ve čtvrtek. Neviděly jsme se delší dobu, a tak jsme se hned rozpovídaly, aniž bychom ovšem zapomínaly na dobroty na stole před námi. Slaná doma dělaná ozdobná pizza, ovocný koláč, oříšky, k tomu sklenka vína a káva... Do koláče jsme zapíchly svíčku – oslavily jsme totiž narozeniny naší dlouholeté členky Míši Fuchsové. Zazpívaly jsme jí "Happy birthday" a do dalších let jsme jí popřály hlavně hodně zdraví.

Vyprávěly jsme si, jak jsme strávily svátky, a shodly jsme se, že jsme vlastně skoro rády, že už jsou za námi. Většina z nás udržuje vánoční tradice, na které jsme zvyklé z Čech, Moravy či Slovenska. Máme stejné ozdoby na stromeček, mnohdy právě přivezené z bývalého domova, stavíme Betlémy s Jezulátkem vystříhané z papíru, pečeme tradiční cukroví, vánočku, vaříme naše typická jídla. Ovšem každé slavnosti, ať už ty vánoční či oslavy narozenin, nám připomínají, že jsme zase o rok starší.

Vzpomínaly jsme, jak jsme si během školních let dopisovaly s dětmi z jiných zemí, samozřejmě především ze států socialistického tábora. Zdokonalovaly jsme si tedy hlavně ruštinu a němčinu. Díky tomu se k nám dostaly i dárky typicky německé či ruské, ať už autíčko Trabant nebo bábušky. Alena ještě má z Ruska malý vánoční plastický stromeček i s drobnými skleněnými ozdobami, který kdysi přivezla její mamince kamarádka (její "pen pal") z tehdejšího Leningradu, nyní Petrohradu.

Alice nám vyprávěla o svých zážitcích z cestování po Egyptě a Maroku. Alena se v únoru chystá s manželem do Marakeše, kam je Ludvík pozván na konferenci, a tak se těšíme, že s Alicí porovnájí své zážitky "kdysi" a "nyní", nakolik se změnil ať už charakter města či běžný život.

Schůzku 22. ledna jsme zahájily pouze v dámském obsazení. Privítaly jsme mezi sebou studentku Kristýnu z Moravy, z vesnice blízko Brna, která strávila tři měsíce na západě Kanady a nyní, než se vrátí domů, chce poznat i její východní část. Zajímala se o to, jak se v Montrealu daří české komunitě, jaký máme program, při jakých příležitostech se scházíme. Logicky jsme přešly na to, jak kdo mluví česky, na českou gramatiku, na rozdíl, jak se v Čechách mluvilo dřív a jak nyní a jak se tam teď mísí do češtiny anglické výrazy, často nesprávné. V této chvíli bychom měli změnit koncovky sloves, protože se poněkud opožděně dostavili manželé Jana a Karel ze Suttonu. Vzpomínali jsme, jak jsme se po příchodu do Kanady učili angličtinu a francouzštinu, a pomalu zapomínali němčinu a ruštinu.

Dobroty na stole pomalu mizely, a to nás přivedlo k vyprávění, jak jsme se v mládí učili vařit a péct. Uvedli jsme příklady různých pohrom, které nás občas postihly, než jsme přípravě určitých pokrmů přišli na kloub. No, "nouze naučila Dalibora houští".

Dnešní kluzké ulice a silnice nás přivedly na téma řízení automobilu.

Mnozí z nás měli potíže obnovit si zde řidičský průkaz, i když v Čechách auta léta řídili. Z různých cest po světě jsme nabyli také zkušenosti s jízdou vlevo, třeba ve Velké Británii nebo u protinožců. Problém je nejen jízda na opačné straně, ale i to, že v půjčených autech je vše obráceně, volant na pravé straně, blinkry vlevo od volantu – i řídit se musí levou rukou. Alena ale tvrdila, že po několika měsících v Hong Kongu či Austrálii si člověk zvykne tak, že ho po návratu překvapí, že zde auta jezdí vpravo.

Tentokrát jsme kulturu nevynechali. Iva a Karel se předháněli v recitaci básniček, dokonce i v latině, a Karel se s námi podělil o dojmy z různých, mnohdy i hrůzných, inscenací českých oper. Také nás pobavil vyprávěním o svém předvánočním dobrodružství, když zabloudil v lese – i když tehdy to moc veselé nebylo.

Na závěr jsme si také vyměnili názory na současnou politiku, ale nepohádali jsme se. Ani nepoprali. Nejspíš proto, že nám ti politici zato nestojí a my tím bohužel na situaci stejně nic nezměníme. (IR)

Čs. sdružení

Výborová schůze montrealské pobočky Čs. sdružení se konala **ve středu 15. ledna v 19.00 h** jako obvykle u Martinů. Sešli jsme se v dobré náladě, s dobrým pocitem úspěšného roku za námi a plní energie to toho nového. Shrnuli jsme výsledky tradičních aktivit – Bazar (přikládáme dvě fotky), Mikulášská nadílka pro děti a vánoční oběd pro seniory – a vyslechli podrobnou zprávu o činnosti České školy a Klubu seniorů. Účast mezi seniory a zájem o jejich aktivity se zvýšil. Na schůzky začalo chodit několik nových členů, a také zatímco v roce 2023 se na vánočním obědě sešlo 24 lidí, vloni počet 35 překročil kapacitu restaurace a muselo být přistaveno několik židlí navíc. Naše Česká škola se naopak potýká s výkyvy mezi přílišným zájmem a následným úbytkem studentů, což našemu učitelskému sboru komplikuje práci (viz článek České školy níže). Schopných učitelů/učitelek je stále nedostatek – mnozí z nich jsou dobrovolníci, kteří jsou v Kanadě dočasně na pracovní pobyty. Budoucnost naší školy tedy závisí na mnoha nepředvídatelných faktorech.

Plány na rok 2025 jsou připraveny, i když jsou zatím velmi skromné. Určitě bude zas Velikonoční pomlázka pro děti v sobotu 19. dubna, tedy na Bílou sobotu. Místnost v Centru St. Michel je již rezervovaná. Rovněž se chystáme na tradiční bazar opět na stejném místě v hale kostela sv. Moniky. Další akce se ujasní později. V mnohém záleží na tom, zda se najdou další dobrovolníci a nadšenci, kteří by byli ochotni pomoci a třeba i navrhnout nebo zorganizovat něco nového. Nápady a návrhy jsou vítány! (AM)

Na fotkách Richarda Cekala hala kostela sv. Moniky před zahájením bazaru a pak plná lidí během bazaru.

Česká škola Montreal

S příchodem nového roku jsme tradičně o rok starší, moudřejší a plní očekávání. Rok 2025 bude pro naši školu dobou zásadních změn, na které se začínáme připravovat již teď. **Ředitelka školy** oznámila svým spolupracovníkům a přátelům, že na konci školního roku **v červnu 2025 odchází po devíti letech působení ze své funkce**. Ponechává si účetnictví školy, žádosti o peněžní dary a jejich vyúčtování. Administraci školy a organizaci sekce pro dospělé, kterou vykonává již 5 let, předá někomu jinému. **V měsíci dubnu po téměř třech letech končí naše kolegyně Natálie Valošková**, protože se vrací do České republiky. S jejím odchodem ztratíme učitelku starších dětí a skupiny české konverzace pro dospělé a organizátorku dětské sekce. Předpokládáme, že nebude snadné najít za tyto dva dlouhodobé pilíře naší školy náhradníky, a proto již dnes oznamujeme široké montrealské komunitě, že **hledáme nové spolupracovníky**. Na začátku února se všichni sejdem a vypracujeme strategický plán na intenzivní náborovou kampaň, kterou spustíme co nejdříve. Na této schůzi s radostí uvítáme zájemce, kterým bychom předali naše zkušenosti včetně detailních postupů a úkolů, co je třeba během roku dělat. Pokud se do července nepřihlásí noví dobrovolníci, bude další školní rok ohrožen. Velmi by nás mrzelo, kdyby Česká škola Montreal v září neotevřela své dveře.

Od začátku ledna se pracovalo na přípravě již 9. semestru pro dospělé, který začal v pondělí 20. ledna 2025. Opustilo nás mnoho studentů, kteří u nás studovali několik let. Ano, i jim léta běží! Přibývají rodičovské povinnosti, mají nové zájmy a osobní projekty. Ovšem díky naší nové webové stránce nás začala kontaktovat zcela nová skupina zájemců, i lidé, kteří nemají vůbec žádné vazby na Českou republiku. Chtějí se jen učit česky. Zájemců bylo více než 10 a většinu jsme museli odkázat na naši partnerskou školu do Ottawy, protože v lednu neotevíráme skupinu úplných začátečníků – chybí nám totiž učitelky. Naše sekce dospělých má tedy 15 studentů ve třech skupinách: konverzaci pod vedením Natálie, začátečníky, kteří začali v září pod vedením paní učitelky Veroniky, a konečně pokročilé pod vedením Andrey P. **Ve všech skupinách jsou ještě volná místa, rádi obohatíme naše třídy o nové žáky.** Stačí nám napsat.

V oddělení prezenčních a online kurzů pro děti od 3 do 14 let končí první pololetí a připravujeme pololetí druhé. Rezervovali jsme tři učebny v Centre St-Michel, udělali náborovou reklamu na naší webové stránce i Facebooku a doufáme, že se k nám díky tomu přidají nové děti. **Máte-li zájem, kontaktujte nás na ceskaskolamontreal@gmail.com.**

(Kateřina Kwasniaková, ředitelka)

Na fotkách Estelle Vrana, Zachary Vrana a Aloisia Sourdeau, žáci české prezenční školy.

Tábor Hostýn

Dětský tábor 2025

Dětský tábor Hostýn se už nyní připravuje na sezónu 2025. **Hledáme instruktory/-ky** dětských aktivit, zkušené **kuchaře/-ky** nejlépe ze závodních či školních kuchyní se znalostí českých a slovenských receptur. Dále přivítáme v našem kolektivu **zdravotníka/-ci a občasnou chůvu** v jedné osobě. Chcete-li se stát táborem hvězdou, ozvěte se řediteli tábora na tabor@hostyn.ca. Přihlášky pro přednostní zápis dětí z české a slovenské komunity jsou k dispozici na našem webu www.hostyn.org.

Výroční schůze 2025

Asociace Hostýn připravuje svou příští výroční schůzi na začátek dubna 2025. Přesné datum a místo schůze bude upřesněno a včas ohlášeno. Volit na schůzi mohou pouze členové Asociace Hostýn se zaplaceným poplatkem pro rok 2025.

Členství a členské příspěvky:

Členstvím podporujete naši misi a aktivně se podílíte na vývoji Asociace. Zároveň **můžete získat slevu** na ubytování v kempu Hostýn či na účast svého potomka na dětském táboře.

- 1) Jste-li členem a chcete své členství obnovit, pošlete Interac převodem automatický vklad 20\$ na payments@hostyn.ca.
- 2) Chcete se stát členem asociace Hostýn pro 2025, kontaktujte nás na emailu info@hostyn.ca.

Rekreace v kempu Hostýn

Již nyní si můžete zajistit své rezervace pro rodinné či skupinové rekreace na sezónu 2025 na e-mailu rentals@hostyn.ca. I letos se těšíme se na setkání s vámi!

Podrobné informace ke všem našim plánovaným akcím naleznete na našem FB.

(David Šanc)

Závěrem přeje výbor Asociace Hostýn svým členům jakož i všem čtenářům a odběratelům Montrealského věstníku vše nejlepší do nového roku, pevné zdraví a nespočet úžasných zážitků.

Z dopisu JUDr. Jiřího Krátkého, M.A.

Zvláštní zmocněnec pro krajské záležitosti Ministerstva zahraničních věcí ČR, JUDr. Jiří Krátký, zaslal koncem roku 2024 dopis krajanům, ze kterého vybíráme následující zajímavosti.

Pan Krátký nejdříve shrnuje události loňského roku a vyzdvihuje důležitost schválení korespondenčního hlasování pro Čechy v zahraničí. "Po více než dvou desetiletích se tak zrealizoval velký **sen českých občanů v zahraničí o možnosti svobodně volit ze zahraničí** bez toho, aby voliči byli ve volbě omezeni místem jejich momentálního pobytu. ... Česká republika se schválením korespondenční volby v novele zákona č. 268/2024 Sb. o správě voleb zařadila mezi ostatní moderní evropské země, které ... usilují o bližší sepjetí svých občanů s mateřskou vlastí. ... Češi budou mít první příležitost k výkonu volebního práva hlasování korespondenčním způsobem již v příštích parlamentních volbách na podzim 2025. Je však do té doby zapotřebí **dvou aktivních kroků ze strany voliče**. Prvním z nich je potřeba zapsat se do zvláštního seznamu voličů u Vašeho nejbližšího velvyslanectví nebo generálního konzulátu ČR, kam spadáte podle Vašeho fyzického bydliště v zahraničí, což můžete učinit již nyní, a to osobně na velvyslanectví nebo zasláním poštou s ověřeným podpisem pod žádostí, případně elektronicky datovou schránkou nebo od 1. dubna také prostřednictvím internetové platformy "Portálu občana". Druhým krokem je požádat tento úřad o korespondenční způsob hlasování, a to okamžitě po vyhlášení voleb prezidentem republiky, které očekáváme na jaře v měsících květnu nebo červnu." Pan Krátký doporučuje zařídit si datovou schránku nebo portál občana při návštěvě České republiky.

Dále se pan Krátký věnuje ve svém dopise krajskému školství. Zdůrazňuje nejen důležitost ovládnutí jazyka pro dorozumění se s příbuznými a pro posílení sounáležitosti s českým národem, ale také význam propojení krajského školství s českým vzdělávacím systémem. K usnadnění přechodu ze zahraničního prostředí do domácího je důležité např. zavádění on-line programů v rámci kombinované výuky na českých krajských smluvních školách v zahraničí, zajištění kompatibility mezi krajským a domácím školstvím, možnost získání i odborné certifikace při výuce českého jazyka, atd. Do českého systému se podařilo zařadit "mezinárodní maturitu" (IB) na stejné úrovni s tzv. "evropskou maturitou" (EB).

Ve svém dopise se JUDr. Jiří Krátký rozepisuje o důležitosti finanční podpory školám v zahraničí a posilování českého krajského školství ve světě. Na závěr zmiňuje tradiční letní sérii krajských kurzů českého jazyka, který proběhne v Praze od 14. července do 8. srpna 2025 a kurzy metodiky výuky češtiny v zahraničí od 25. srpna do 5. září 2025.

Pokud vás zajímá plné znění dopisu JUDr. Krátkého, na požádání rádi zašleme.

(AM)

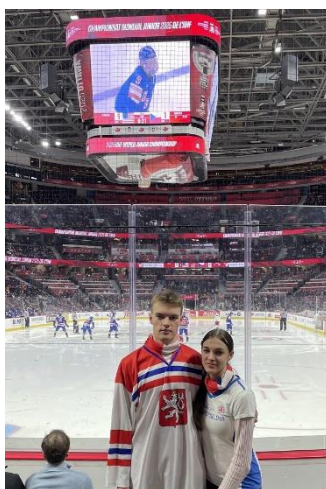
O mistrovství světa juniorů v hokeji

Tento rok proběhlo MS juniorů v Ottawě. Protože Ottawa zas není tak daleko, rozhodli jsme se s rodinou na konci vánočních svátků do Ottawy vypravit a podpořit naše hokejisty. Koupili jsme lístky na semifinále, a když jsme přijeli do Ottawy, byli jsme mile překvapeni, kolik Čechoslováků z různých koutů Kanady se tam sešlo! Rozhodli jsme se, že budeme společně fandit.

V semifinále se Češi utkali s USA, ale asi jsme fandili špatně, protože Češi prohráli 1:4. To znamenalo, že ve hře o bronzovou medaili v neděli

5. ledna se naši hokejisté museli utkat s velmi obávanými Švédy. Hra byla velmi napínavá a oba týmy předvedly, že hokej opravdu umí. Na konci zápasu bylo skóre vyrovnané 2:2 a přišlo na řadu prodloužení. Ani po něm se výsledek nezměnil, a tak byl čas na nájezdy. To byly nervy! Tolik nájezdů jsme v životě ještě nezažili! Říkali jsme si: "Bude hymna? Nebude? Fandili jsme dobře nebo ne? Dají to?" A nakonec to dali! Kapitán týmu, Brňák Eduard Šalé při 14. nájezdu dal vítězný gól! To bylo radosti! Máme bronz!!! Výlet se tedy vydařil. Nejen, že jsme získali bronzovou medaili, ale navázali jsme i nové známosti a domluvili se, že se určitě všichni znovu potkáme, třeba na táboře Hostýn.

(Alena Berti)

Na hromnice o hodinu více

Pranostiky spojené s Hromnicemi (2. února) dokazují, jak se lidé již uprostřed zimy těšili na jaro. Však od svítání do soumraku je opravdu ten den o hodinu delší než o zimním slunovratu. To, že skřivánek musí vrznout, i kdyby měl zmrznout, je trochu přehnané, ale něco na tom bude – všimli jste si někdy, jak i za velkých mrazů v keřích švitoří neposedné hejno vrabců? A kupodivu nezmrznou. Lidé si vytvářeli pocit jara i tím, že na Hromnice pekli palačinky, což se ve Francii dělá dodnes, prý proto, že jim tvarem připomínají slunce.

Za pohanských dob bylo zvykem zapálit před domem první jarní oheň. Možná z toho vznikla procesí se svíčkami již někdy v 5. století. Žehnání svíček v kostele bylo zavedeno až ve století desátém, měly chránit nejen před hromem (od toho hromničky), ale i před ďáblem. Zapalovaly se při bouřce, ale také se stavěly k loži umírajících nebo se jim vkládaly do ruky. S tímto svátkem bylo spojeno několik dalších pověr a zvyků. Například při prvním zahřmění měl muž svou ženu zvednout, aby měl po celý rok hodně síly. Pranostika nám říká, že je-li na Hromnice krásné slunečné počasí, bude zima trvat ještě minimálně šest týdnů. Je-li sychravo, mlha, sněží či prší, přijde jaro dříve. Tuto moudrost si s sebou přivezli němečtí přistěhovalci i do Ameriky a z Hromnic se stal Goundhog Day. Každý rok se do malého městečka Punxsutawney v Pensylvánii sjíždí množství lidí, aby byli svědkem toho, že chudáka sviště vytáhnou z nory, a čekají, zda svůj stín uvidí nebo ne. Jméno Phill dostal až v roce 1961, prý po anglickém princovi Phillipovi, vévody z Edinburgu. Slavnost proslavil film z roku 1993 s Billem Murray v hlavní roli – od té doby se návštěvnost zvedla z pár tisíc na desetitisíce lidí. Výjimkou byl rok 2021, kdy se tradiční rituál konal kvůli kovidním opatřením v kruhu zasvěcených lidí a všichni museli mít na obličej masku – včetně Philla! Tehdy svišť svůj stín viděl a zima tedy trvala déle. Mohu potvrdit – ještě 1. dubna napadlo v Montrealu trochu sněhu. Jinak přesnost jeho předpovědi je podle "Pennsylvania's Groundhog Club" za těch 138 let podprůměrná, pouhých 40 procent.

Tak dávejte 2. února pozor – snad bude ten den krásně, abychom si mohli pořádně zalyžovat! (AM)

Trochu humoru

Přijde mladík den před sv. Valentýnem do cukrárny a ptá se: "Máte perníkové srdce, na kterém je napsáno *Jsi moje jediná?*" "Ano, máme." "Výborně, tak já si jich vezmu pět."

Pokud nejste na sv. Valentýna zamilovaní, nic si z toho nedělejte. Na Dušičky také není povinné být mrtvý.

Pán přijde do květinářství a chce dvě orchideje. "Orchideje nemáme," říká prodavačka. "Mohly by to být petunie?" "Nemohly," odpoví pán. "Víte, zítra se vrátí má žena z lázní a já měl zalévat orchideje."

Turista si koupil v Itálii renesanční obraz. Aby se vyhnul na hranicích nepřijemnostem s celníky, nechal namalovat na obraz primitivní moderní krajinku. Doma pověřil restaurátora odborným "umytím" obrazu. Za několik dní mu restaurátor telefonuje: "Krajinka zmizela, ale renesanční obraz taky. Pod ním byla Madona a teď se objevuje Mussolini. Mám pokračovat?"

Politici jsou jako únor: jednou za čtyři roky předvádějí něco mimořádného, ale jinak jsou podprůměrní.

Čert ukazuje Luciferovi novou část pekla. "Tady máme tři kotle, jeden pro lháře a pokrytce, druhý pro zloděje a podvodníky a třetí pro ochlasy a neřestníky." Lucifer se zamračí. "Jděte do háje s takovými zlepšováky. Teď k nám dorazila skupina politiků – to mám každého rozříznout na tři díly?"

Kreslený vtíp: "Tohle je Retro Party. Vypnu wifi a koukejte spolu mluvit. Party jako bývala v 1995, člověče!"

Různé zprávy

Na Věstník přispěli: Pavla Fofana, Alice Havel, Tomáš Pavlásek, Alena Prochazka. Všem srdečně děkujeme!

Šéfredaktorka: Alena Martinů, 5080 Glencairn, Montreal H3W 2B4, tel. (514) 484-6177, email: amartinu@yahoo.com

Členové red. rady: Alena Berti, Lucie Čermáková, Miša Fuchs, Ludvík Martinů, Iva Radok. Přispěvatelé jsou podepsáni.

Redakce nemusí vždy souhlasit s publikovanými texty. Za jejich obsah zodpovídá autor.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky odmítnout, zkrátit nebo upravit podle potřeby.